

SECTORSPECIALISATIE DOOR ACCOUNTANTSKANTOREN

Uit de theorie volgt dat het voordelen biedt voor grote accountantskantoren om met behulp van internationale netwerken een wereldwijde sectorspecialisatie op te bouwen. Carson heeft onderzoek verricht bij ongeveer 15.000 cliënten in zestig landen en concludeert dat wereldwijde specialisatie leidt tot hogere tarieven. Daarbij speelt geen rol of het accountantskantoor in het desbetreffende land als een sectorspecialist wordt aangemerkt, doorslaggevend is de wereldwijde specialisatie.

Elizabeth Carson, Industry Specialization by Global Audit Firm Networks, The Accounting Review, No. 2, 2009, pagina's 355-382

INVLOED VAN SEKSE OP OORDEELSVORMING VAN ACCOUNTANTS

Uit empirisch experimenteel onderzoek onder 81 controlerende accountants in de Verenigde Staten blijkt dat de sekse (man/vrouw) invloed heeft op de oordeelsvorming. Zowel de mannelijke als de vrouwelijke participanten in het onderzoek werden sterker beïnvloed door de oordelen van de mannen: de accountants wijzigden hun opvattingen eerder onder invloed van mannelijke dan van vrouwelijke cliënten.

The Impact of Client and Auditor Gender on Auditors' Judgements, Accounting Horizons, March 2009, pagina's 1-18

JAARREKENINGBELEID EN FISCAAL BELEID

Zowel bij het maken van keuzes in het jaarrekeningbeleid als bij het fiscaal beleid kan een onderneming meer of minder 'agressief' zijn. Onderzoek in de Verenigde Staten toont aan dat er een sterke positieve relatie is tussen agressiviteit in het jaarrekeningbeleid en in het fiscaal beleid. Deze ondernemingen zorgen voor een zo hoog mogelijke gerapporteerde winst in de jaarrekening en een zo laag mogelijk fiscaal belastbaar resultaat. Op de kapitaalmarkt blijkt vooral het agressieve jaarrekeningbeleid te leiden tot te hoge aandelenprijzen.

Tax Reporting Aggressiveness and

Its Relation to Aggressive Financial Reporting, The Accounting Review, No. 2, 2009, pagina's 467-496

FOUTEN IN DE JAARREKENING

SEC Staff Accounting Bulletin 108, gepubliceerd in september 2006, heeft nieuwe eisen gesteld aan de correctie van fouten in de jaarrekening door een specifieke invulling te geven van de meting van de materialiteit van een fout. Empirisch onderzoek naar 792 fouten die eerder niet waren gecorrigeerd, maar op basis van SAB 108 wel, geeft aan dat dergelijke niet-gecorrigeerde fouten zich vooral voordeden bij grote ondernemingen, ondernemingen in de financiële en vastgoedsector, en bij ondernemingen gecontroleerd door kleinere accountantskantoren.

Staff Accounting Bulletin No. 108 Disclosures: Descriptive Evidence from the Revelation of Accounting Misstatements, Accounting Horizons, March 2009, pagina's 19-53

GEDRAGSMATIGE BENADERING VAN GOED ONDERNEMINGSBESTUUR

Goed ondernemingsbestuur (*corporate governance*) wordt veelal benaderd vanuit een economisch/juridische invalshoek. Van der Laan betoogt dat het nodig is ook een gedragsmatige benadering te volgen, waarbij de interactie tussen bestuurders en commissarissen wordt benadrukt en wordt erkend dat een onderneming is ingebed in netwerken van ondernemingen en bestuurselites. Van der Laan toont empirisch aan dat naleving van de code Tabaksblat hoger is voor ondernemingen die een onafhankelijke raad van commissarissen hebben en voor ondernemingen die een centrale positie innemen in een netwerk van vennootschappen waarin de naleving hoog is.

Gerwin van der Laan, Naar een gedragsmatige benadering van goed ondernemingsbestuur, MAB, juli/augustus 2009

ACCOUNTING EN CONTROL IN HYBRIDE ORGANISATIEVORMEN

Hybride organisatievormen betreffen vooral netwerken van organisaties, waarbij zich vraagstukken voordoen zoals

de rol en wisselwerking van een bureaucratisch beheersingsmechanisme en een marktmechanisme, informatie-uitwisseling en informatiedeling, en de betekenis van onderling vertrouwen. Ook binnen bedrijven is steeds meer sprake van hybridisering van de organisatie, waarbij functionele organisatiestructuren werden vervangen door divisie- of businessunitstructuren. Ook ondersteunende activiteiten, zoals ICT- en administratiediensten, worden verzelfstandigd. Het gevolg is dat gezag en toezicht gebaseerd op hiërarchie zijn vervangen door contractuele afspraken en overleg en goede verstandhouding tussen de bedrijfsonderdelen. Het septembernummer van het MAB is gewijd aan dit thema, met een inleiding van Vosselman en Van der Meer-Kooistra. Specifieke onderwerpen in dit themanummer zijn: de betekenis van contractering in relaties tussen bedrijven (Vlaar, Volberda, van den Bosch), de betekenis van voorgaande transactie-ervaringen en het partnerselectieproces voor het ontwerp van een specifieke beheersingsstructuur voor een relatie tussen bedrijven (Dekker, Van den Abbeele), de dynamische relatie tussen expliciete beheersing enerzijds en de opbouw en instandhouding van vertrouwen anderzijds (Vosselman, Van der Meer-Kooistra), het concept *total cost of ownership* (Wouters), en een gevalstudie bij een krantenconcern naar veranderende besturingsstructuren die als gevolg van een *shared service center* ontstaan (Minnaar en Vosselman).

Themanummer Accounting en control in samenwerkings- en uitbestedingsrelaties, MAB, september 2009

Wat gebeurt er aan het front van wetenschap en onderzoek? Een maandelijks selectie van lezenswaardige publicaties uit binnen- en buitenland.

GESPOT

Van tijdschriftartikelen kunt u een fotokopie aanvragen bij het NIVRA Kennis- & Informatiecentrum. Heeft u al toegang, log dan in via www.nivra.nl/kic. Nog geen abonnement? Lees op www.nivra.nl/kic meer over de mogelijkheden.